

ДИТЯЧИЙ ТА ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИЙ СПОРТ

УДК 796.015.134.332

ТЕХНІЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ФУТБОЛІСТІВ
НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Мар'ян ПІТИН, Назарій АРТИМ'ЮК

Львівський державний університет фізичної культури

Анотація. Завданнями дослідження було встановити рівень технічної підготовленості футболістів на етапі початкової підготовки та виявити взаємозв'язки між показниками їхньої технічної підготовленості. Проведено тестування технічної підготовленості за допомогою комплексу контрольних вправ та визначено, що у футболістів на етапі початкової підготовки в більшості контрольних вправ спостерігається середній та вищий за середній рівні технічної підготовленості. Незадовільні результати виявлено у вправі з обведення стійок на дистанції 30 м. Установлено наявність незначної кількості істотних взаємозв'язків між показниками технічної підготовленості на рівні $r=0,42-0,78$ ($p<0,05$).

Ключові слова: юні футболісти, взаємозв'язки показників технічної підготовленості.

Постановка проблеми. Пошук обдарованих, здібних, перспективних дітей, які можуть у подальшому досягнути високих спортивних результатів на внутрішньому та міжнародному рівні, є одним із напрямів удосконалення системи підготовки в сучасному спорті вищих досягнень. Це розглядається як актуальне науково-практичне питання з чітко вираженими організаційними, педагогічними, соціально-економічними й етичними аспектами [2, 3]. У підготовці юних спортсменів використовуються різноманітні засоби та методи. Проте на етапі початкової підготовки застосування ігрового методу виконання вправ є пріоритетним [7].

Дидактична мета етапу початкової підготовки – створити оптимальні можливості для розвитку рухових якостей, підвищити рівень загальної підготовленості організму, що на подальших етапах сприятиме адаптації до виконання інтенсивніших завдань спеціального характеру [5; 7; 8].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Головними завданнями в навчально-тренувальному процесі на етапі початкової підготовки є оволодіння загальнотеоретичними та спеціальними знаннями, формування базової структури рухів із виду спорту [8; 12]. Доцільність акцентів на формування фізичної підготовленості та основ техніки як бази для подальшого спортивного вдосконалення підтверджено дослідженнями (В.Н. Платонова [7], Р. Värtsch, J. Dvorak, В. Saltin [12]).

Значну кількість науково-методичних робіт фахівців із різних видів спорту присвячено дослідженню фізичної та технічної підготовки спортсменів на етапі початкової підготовки. Зокрема, у волейболі – Е.А. Сергеев, (1979); В.М. Поповский, (1980), баскетболі – Л.Ю. Поплавський, (2004), гандболі – В.Г. Ткачук (1989) та ін.

Разом з тим визначення рівня технічної підготовленості спортсменів на етапі початкової підготовки та взаємозв'язків цих показників набуває актуальності у футболі.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконано згідно з темою 2.1.7. „Теоретико методичні основи удосконалення підготовки футболістів” Зведеного плану науково-дослідницької роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2006–2010 роки Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту.

Мета дослідження. З'ясувати рівень взаємозв'язків показників технічної підготовленості футболістів на етапі початкової підготовки.

Завдання дослідження.

1. Встановити рівень технічної підготовленості футболістів на етапі початкової підготовки.
2. Виявити взаємозв'язки показників технічної підготовленості футболістів на етапі початкової підготовки.

Методи дослідження.

1. Теоретичний аналіз та узагальнення.
2. Педагогічне спостереження.
3. Методи математичної статистики ($x_{\text{сер}}$, σ , r).

Організація дослідження. Для контролю технічної підготовленості футболістів-початківців ми обрали такі тести.

Жонглювання м'ячем. Учасникові тестування необхідно було зробити ногами якомога більше дотиків м'яча в повітрі. Йому надавалося три спроби й у кожній підраховувалася кількість дотиків м'яча. До уваги брався результат кращої зі спроб [5, 12].

Передачі через заданий коридор завширшки 2 м і завдовжки 10 м у парах. На відстані 5 м від коридору з двох боків (перпендикулярно до ліній коридору) були проведені лінії, за якими розташовувалися учасники тестування, в одного з яких знаходився м'яч. Вони послідовно виконували передачі, намагаючись передати м'яч так, щоб він прокотився через увесь коридор. Для двох учасників реєструвалася та кількість передач, що була зроблена до моменту виходу м'яча за одну з ліній коридору. Учасникам надавалося три спроби, підраховувалася кількість вдалих проходжень м'яча через заданий коридор без урахування часу. До уваги бралися кількість передач кращої з трьох спроб [6, 9].

Передачі м'яча між стійками в парах. Стійки розташовувалися по прямій на відстані 2 м одна від одної. Загальна дистанція виконання вправи становила 20 м. За першою стійкою розташовувалися два учасники на відстані 2 м від стійки кожен, у одного з них був м'яч. За сигналом вони передавали м'яч один одному між стійками з переміщенням уперед, паралельно до стійок. Учасникам надавалося дві спроби, фіксувався час із точністю до 0,1 с. Зараховувався час виконання кращої зі спроб [9, 13].

Ведення м'яча по прямій на дистанції 30 м. За сигналом учасник намагався якомога швидше подолати дистанцію (з обов'язковою кількістю дотиків – не менше ніж 10). Результат фіксувався з точністю до 0,1 с. Учасникові надавалося дві спроби. Зараховувався час кращої з них. Результат із кількістю дотиків менше ніж десять не брався до уваги [5, 6, 9].

Обведення стійок на дистанції 15 м. Стійки розташовувалися по прямій на відстані 2 м одна від одної. Учасник тестування знаходився біля першої стійки. За сигналом він намагався якнайшвидше подолати вказану відстань. Учасникам надавалося три спроби, час фіксувався з точністю до 0,1 с. Зараховувався результат виконання кращої зі спроб [6, 8].

Ведення м'яча з ударом по воротах. Учасник тестування розташовувався на відстані 20 м від воріт, перед ним по прямій знаходилося п'ять стійок на відстані 2 м одна від одної. За сигналом учасник намагався якомога швидше обвести стійки (10 м) та виконати удар по воротах з відстані 10 м. Зараховувався кращий результат із трьох спроб, за умови попадання м'яча у ворота. Точність фіксації часу становила до 0,1 с [6, 8].

Удари по м'ячу ногою на точність із відстаней 11 м, 13 м та 15 м. Для проведення тестування ворота були поділені на дві частини (праву та ліву). Учасники з кожної відстані виконували по одному удару в праву та ліву частину воріт. Загальна кількість складала 6 ударів. Фіксувалася загальна кількість попадань м'яча у визначену частину воріт у кращій із двох спроб [6, 9].

Удари по м'ячу на дальність. Перед учасниками тестування було поставлене завдання виконати удар так, щоб м'яч подолав якомога більшу відстань у повітрі. Зараховувалася краща з трьох спроб із точністю до 1 м [5, 8, 9].

Виконання тестів проводилося після стандартного розминання, що передбачало: повільний біг; біг із зміною напрямку руху; біг із виконанням обертів на 360°; біг із закиданням гомілки; біг із високим підніманням стегна; біг приставним кроком правим та лівим боком; вправи для загального розвитку для різних груп м'язів.

Загальний час розминання футболістів-початківців становив 20 хв. Усі тестові завдання виконувалися впродовж двох послідовних тренувальних занять, що проводились два дні від 15.00 до 17.00 години після зазначеного стандартного розминання. До педагогічного спостереження було залучено 30 футболістів груп початкової підготовки 2 року навчання віком 9–10 років.

У перший день футболісти виконували:

- жонглювання;
- удари по м'ячу ногою на точність із відстаней 11 м, 13 м та 15 м;
- обведення стійок на дистанції 15 м;
- удар по м'ячу на дальність;

на другий день виконували:

- передачі м'яча між стійками в парах;
- ведення м'яча по прямій на дистанції 30 м;
- передачі через заданий коридор завширшки 2 м і завдовжки 10 м у парах;
- ведення м'яча із ударом по воротах.

Виклад основного матеріалу. Технічна підготовка є однією із складових частин процесу спортивного тренування у футболі. Високий рівень володіння гравцями технічними елементами виду спорту підвищує ефективність реалізації завдань змагальної діяльності [6, 9, 11, 12]. Таким чином, вивчення рівня технічної підготовленості юних футболістів може вказати на напрями подальшого вдосконалення системи їхньої підготовки (табл. 1).

Таблиця 1

**Показники технічної підготовленості футболістів
на етапі початкової підготовки (n=30)**

№	Контрольна вправа	Отримані дані	Лисенчук Г.А. (2003) [5]	Максименко І.Г. (2007) [6]	Програма ДЮСШ (2003) [10]
		$x \pm \sigma$	$x \pm \sigma$	$x \pm \sigma$	$x \pm \sigma$
1	Жонглювання (кількість раз)	6±1,0	–	–	8
2	Передачі м'яча між стійками в парах (с)	12,6±0,7	–	–	–
3	Ведення м'яча по прямій на дистанції 30 м (с)	7,1±0,5	–	4,81±0,01	–
4	Ведення м'яча з ударом по воротах (с)	8,7±0,9	–	8,54±0,04	–
5	Удар по м'ячу на дальність (м)	19,9±2,1	18,50	–	24
6	Обведення стійок на дистанції 15 м (с)	9,5±0,6	–	–	–
7	Удари по м'ячу ногою на точність із відстаней 11 м, 13 м та 15 м	5,0±1,9	–	5,24±0,06	–
8	Передачі через заданий коридор (кількість раз)	2,1±0,8	–	3,70±0,16	–

Згідно з результатами педагогічного спостереження за рівнем технічної підготовленості футболістів-початківців, при визначенні технічного елемента жонглювання м'ячем виявлено, що середній показник результативності становив 6 раз (мінімальне значення 4 рази та максимальне 8 разів).

Зіставлення отриманих даних досліджуваної групи футболістів із нормативами, вказаними у програмі для дитячо-юнацьких спортивних шкіл (2003), дозволило визначити, що середнє значення кількості набивань менша на два рази. Це може бути викликано тим, що педагогічне спостереження відбувалося на початку, а тестування підготовленості юних спортсменів згідно зі змістом програми для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, відбувалося у кінці навчального року.

Під час виконання контрольного тестування „передача м'яча між стійками в парах” зафіксовано, що максимальний показник становив 12 с та мінімальний – 14 с, при середньому значенні результату у групі – 12,6 с. Незважаючи на обґрунтованість алгоритму проведення цього тестування [5], нормативні результати у виконанні цього тесту не були відображені в науково-методичній літературі. Таким чином, отримані результати доповнюють знання щодо контролю технічної підготовленості юних футболістів.

При тестуванні технічного елементу ведення м'яча по прямій на дистанції 30 м середнє значення результату становило 7,1 с, при максимальному результаті у групі 6,2 с та мінімальному – 7,8 с. Порівнюючи отримані дані з наявними в науково-методичній літературі [6], можна відзначити, що вони є суттєво нижчими. Це може бути зумовлено тим, що варіант тесту, який ми обрали передбачав зарахування результату лише в тому випадку, коли футболісти-початківці виконали 10 дотиків до м'яча під час виконання ведення. Це зумовило підвищення вимог до рівня реалізації спортсменами своїх можливостей у цьому тесті.

Згідно з отриманими результатами контрольного тестування щодо ведення м'яча з ударом по воротах, середнє значення результатів у групі становило 8,7 с. Водночас результати спортсменів коливалися в межах від 11,0 с до 7,1 с. Прирівнюючи отримані дані в педагогічному спостереженні з нормативами [6], ми не виявили суттєвих розбіжностей.

Визначаючи результати тестування удар по м'ячу на дальність, виявлено достатньо широкий діапазон окремих результатів спортсменів – від 16 до 23 м. При цьому середній показник у досліджуваній групі становив 19 м. Порівнюючи отримані дані із зазначеними в попередніх дослідженнях [6], можна стверджувати, що виявлений рівень результатів є вищий у середньому на 1,5 м. Проте зіставлення отриманих у дослідженні даних із програмними вимогами для дитячо-юнацьких спортивних шкіл за 2003 рік виявило, що вони є нижчими на 4 м. Це може бути зумовлене тим, що наше педагогічне спостереження проводилося на початку навчального року, а за вказаною програмою для дитячо-юнацьких спортивних шкіл рекомендований контроль проводився в завершальній частині навчального року.

За результатами реєстрації результатів тестування обведення стійок на дистанції 15 м, середній показник становив 9,5 с. При цьому мінімальне значення було 10,4 с та максимальне сягнуло 8,6 с. Зазначимо, що в науково-методичній літературі [8] були відсутні нормативи щодо результатів спортсменів-початківців. Це вказує на доповнення знань щодо контролю технічної підготовленості футболістів на етапі початкової підготовки.

Проведене педагогічне спостереження в тесті „Передачі через заданий коридор” дозволило зафіксувати середній показник результатів групи юних футболістів на рівні 2,1 разу, з варіативністю результатів у межах 1–3 рази. Зіставлення отриманих даних із науковими [6] вказало на суттєві розбіжності в цьому тесті. Це вказує на необхідність акцентованого впливу вдосконалення техніки передач та забезпечення відповідного рівня розвитку фізичних якостей, щоб виконати цей технічний елемент.

Аналіз результатів досліджуваної групи в тесті удари по м'ячу ногою на точність із відстаней 11 м, 13 м та 15 м та порівняння їх із даними науково-методичної літератури [6] не виявили істотних розбіжностей. Це свідчить про задовільне володіння технічним елементом на цьому рівні спортивної майстерності.

Порівняння отриманих даних за результатами педагогічного спостереження з науковими дає нам змогу визначити, що показники ведення м'яча з ударом по воротах, удари м'яча на дальність та точність відповідають середньому та вищому за середній рівні, а передачі м'яча – нижчому за середній. Щодо результатів тестів „жонгливання”, „передачі м'яча між стійками”, „обведення стійок на дистанції 15”, то отримані показники можуть доповнити знання щодо контролю технічної підготовленості футболістів на етапі початкової підготовки.

Завданнями з навчання й удосконалення техніки гри є оволодіння гравцями різноманітними технічними елементами та вмінням ефективно їх застосовувати в умовах змагальної діяльності. Ці завдання виконуються за допомогою спеціально підготовчих вправ, що передбачають багаторазове повторення рухових дій в умовах, що ускладнюються та є наближеними до змагальних [3, 7, 12].

Для оптимізації зусиль, спрямованих на технічну підготовку юних футболістів, було встановлено взаємозв'язки між показниками технічної підготовленості спортсменів на етапі початкової підготовки (табл. 2).

За допомогою визначення кореляційного аналізу [1] виявлено, що в юних футболістів наявні достовірні взаємозв'язки результатів жонгливання м'ячем і передачі м'яча між стійками ($r=-0,45$), ведення м'яча з ударом по воротах ($r=-0,33$), обведення стійок на дистанції 15 м

($r=-0,31$). Це було очікуваним, оскільки під час обведення стійок потрібно утримувати м'яч і при цьому швидко долати задану дистанцію, а ефективно утримання м'яча краще при проявах міжм'язової координації нижніх кінцівок, що також має вирішальне значення при жонглюванні. Це дає підстави вважати, що такі технічні елементи є пріоритетними в роботі з футболістами-початківцями.

Таблиця 2

**Взаємозв'язки показників технічної підготовленості футболістів
на етапі початкової підготовки**

Тест		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Жонглювання (кількість раз)	1	x										
Передачі м'яча між стійками (с)	2	-0,45	x									
Ведення м'яча по прямій, на дистанції 30 м (с)	3	-0,20	0,12	x								
Ведення м'яча з ударом по воротах (с)	4	-0,33	0,15	0,21	X							
Удар по м'ячу на дальність (м)	5	0,03	-0,33	0,01	-0,02	x						
Обведення стійок на дистанції 15 м (с)	6	-0,31	0,42	0,13	0,23	0,15	x					
Удар по м'ячу ногою на точність з 11 м	7	-0,21	-0,12	-0,06	0,29	0,20	0,03	x				
13 м	8	0,12	-0,06	0,19	0,10	0,22	0,14	-0,18	x			
15 м	9	0,01	-0,35	0,34	0,25	0,27	-0,10	-0,02	0,42	x		
11, 13, 15 м	10	-0,04	0,26	0,26	0,34	0,37	0,03	0,40	0,67	0,78	x	
Передача через заданий коридор (кількість раз)	11	0,10	-0,01	0,01	0,10	0,21	0,24	0,19	0,04	0,29	0,28	x

Примітка.

* – значущі взаємозв'язки на рівні $p<0,05$

Аналіз кореляційної матриці футболістів-початківців (див. табл. 2) свідчить про обернений взаємозв'язок між передачею м'яча між стійками та ударом по м'ячу на дальність ($r=-0,33$). У цьому випадку присутнє позитивне перенесення рухової навички, пов'язаної з постановкою та утриманням стопи при передачі та ударі м'яча.

Також виявлено взаємозв'язок між передачами м'яча між стійками у парах та обведенням стійок на дистанції 15 м ($r=0,42$). Можна припустити, що футболісти-початківці з відносно високими швидкісними можливостями мають кращі результати в цих тестах у зв'язку з тим, що в них відбувається компенсація недоліків технічної майстерності швидшим виконанням бігової складової.

Обернені кореляційні взаємозв'язки встановлено між веденням м'яча по прямій та ударом по м'ячу на точність із відстані 15 м ($r=0,34$), веденням м'яча з ударом по воротах та ударами по м'ячу на точність із різних відстаней (11 м, 13 м, 15 м) ($r=0,34$). Ці обернені взаємозв'язки можуть бути зумовлені тим, що під час ведення м'яча по прямій і обведення м'яча між стійками залучаються споріднені м'язові групи нижніх кінцівок, а при ударах по воротах на точність додатково залучаються інші м'язові групи та відповідно до цього виникає необхідність їх координації.

Зафіксовано взаємозв'язок між ударом по м'ячу на дальність і ударами по воротах на точність із різних відстаней 11 м., 13 м., 15 м. ($r=0,37$). Цього можна було очікувати, оскільки структура тестової вправи передбачає в обох випадках удари та схожі підготовчі дії.

Відзначимо, що в технічній підготовленості юних футболістів на етапі початкової підготовки встановлено взаємозв'язки між ударом по м'ячу з 11 м та ударами по м'ячу з різних відстаней ($r=0,40$), також зафіксовано позитивні взаємозв'язки між ударами на точність із відстані 13 м і 15 м ($r=0,42$). Результативність ударів на точність із 13 м корелювала з ударами на точність із різних відстаней ($r=0,67$). Окрім того, було зареєстровано значущий взаємозв'язок між ударом на точність із 15 м. і ударами з різних відстаней ($r=0,78$). Ці взаємозв'язки були передбачувані, оскільки при виконанні цих технічних елементів використовують ті самі м'язові групи та вирішують однакові рухові завдання. Це засвідчує, що для спортсменів на цьому етапі відмінності в дистанції виконання ударів у межах 11–15 не є суттєвими та не мають значного впливу на їх результативність.

Висновки.

1. Контроль технічної підготовленості юних футболістів доцільно проводити з використанням тестових вправ: жонгливання м'ячем, передача м'яча між стійками, ведення м'яча по прямій на відстань 30 м, ведення м'яча, обведення стійок, удар по воротах, удар по м'ячу на дальність, обвід стійок на відстань 15 м, удар по м'ячу ногою на точність, передача м'яча в заданий коридор.

2. У футболістів-початківців спостерігається середній та вищий з середній рівень результатів у більшості контрольних вправ, окрім обведення стійок на дистанції 30 м.

3. У технічній підготовленості юних футболістів виявлено найбільшу кількість взаємозв'язків між показниками ударів на дальність і точність та іншими показниками технічної підготовленості (r від 0,40 до 0,72).

Перспективи подальших досліджень передбачають вивчення технічної підготовленості юних футболістів на етапі попередньої базової підготовки.

Список літератури

1. Ашмарин Б. А. Теория и методика педагогических исследований в физическом воспитании / Б. А. Ашмарин. – М. : Физкультура и спорт, 1978. – 222 с.
2. Запорожанов В. А. Комплексная система оценка перспективных возможностей юных спортсменов / В. А. Запорожанов, А. И. Кузьмин, Х. Созаньски // Наука в олимпийском спорте. – К., 1994. – С. 30–36.
3. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / В. С. Келлер, В. М. Платонов. – Л. : Українська Спортивна Асоціація, 1993. – 269 с.
4. Крутиков А. В. Использование сопряженного метода в подготовке юных баскетболистов 11-13 лет : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04. "Теория и методика физ. воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физ. культуры" / Крутиков Александр Васильевич; Акад. физ. воспитания и спорта Республики Беларусь. – Минск, 1992. – 24 с.
5. Лисенчук Г. А. Управление подготовкой футболистов / Г. А. Лисенчук. – К. : Олимпийская литература, 2003. – 268 с. – ISBN 966-7133-62-1
6. Максименко І. Г. Порівняльний аналіз параметрів технічної майстерності футболістів та футболісток різної кваліфікації / І. Г. Максименко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2007. – №1. – С. 78–80.
7. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения : [учебник для студ. высших учеб. заведений физ. воспитания и спорта] / В. Н. Платонов. – К. : Олимпийская литература, 2004. – 808 с. – ISBN 966-7133-64-8.
8. Соломонко В. В. Футбол / В. В. Соломонко, Г. А. Лисенчук, О. В. Соломонко. – К. : Олімпійська література, 2005. – 294 с. – ISBN 966-7133-76-1
9. Техніко-тактична підготовка юних футболістів / [А. В. Дулібський, Й. Г. Фалес.] – К., 2001. – 61с.

10. Футбол: навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл, шкіл вищої спортивної майстерності // В. Г. Авраменко, О. Е. Бобарико, В. Гончаренко та ін. – К. : 2003. – 105 с.

11. Чанади А. Футбол: техніка / Арпад Чанади – М. : Физкультура и спорт, 1978. – 256 с. с ил.

12. Bärtsch P. Football at high altitude [електронний ресурс] / P Bärtsch, J. Dvorak, B. Saltin // Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports. – Vol. 18. – 2008. Режим доступу: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/sms.2008.18.issue-s1/issuetoc>

13. Preparation for football competition at moderate to high altitude [електронний ресурс] / C. J. Gore, P. E. McSharry, A. J. Hewitt, P. U/ Saunders // Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports. – Vol.20. – Issue 3, 541. – p. 85–95. Режим доступу: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1600-0838.2008.00836.x/full>

List of references

1. Ashmarin B. A. Teoriya and method of pedagogical researches of in physical education / B. A. Ashmarin. – М. : Fizkul'tura and sport, 1978. – 222 p.

2. Zaporozhanov V. A. Kompleksnaya system of estimation of perspective possibilities of young sportsmen of / B. A. Zaporozhanov, A. A. Kuz'min, Kh. Sozan'ski // Science in olympic argue. it is to to.,1994. – P. 30–36.

3. Keller V. S. Teoretiko-metodichni bases of preparation of sportsmen / In. P. Keller, In. M. of Platonov. – L. : Ukrainian Sporting Association, 1993. – 269 p.

4. Krutikov A. V. Ispol'zovanie of soprzonnogo method to in preparation of young basketball-players and 11-13 flow : avtoref. diss ... kand. ped. sciences : special. 13.00.04. "Teoriya and method of fiz. education, sporting training and health fiz. cultures" of / Krutikov of Aleksandr Vasil'evich; Akad. fiz. education and sport of of Respubliki Belarus'. – Minsk, 1992. – 24 p.

5. Lisenchuk G. A. Upravlenie by preparation of footballers / G. A. Lisenchuk. – К. : Olimpiyskaya literature, 2003. – 268 p. – ISBN 966-7133-62-1

6. Maksimenko I. G. Porivnyal'niy analysis of parameters of technical trade of footballers and footballers of different qualification / I. G. Maksimenko // Pedagogics, psychology and medico-biolog problems of physical education and sport : sciences. monograf. / For editor P. P. Ermakova. – Ch., 2007. – №1. – P. 78–80.

7. Platonov V. N. Sistema preparations of sportsmen in olympic sport. General theory and its practical applications : [textbook for stud. higher studies. establishments of fiz. education and sport] / V. N. Platonov. – К. : Olympic literature, 2004. – 808 p. – ISBN 966-7133-64-8.

8. Solomonko V. V. Futbol / V. V. Solomonko, G. A. Lisenchuk, O. V. Solomonko. – К. : Olympic literature, 2005. – 294 p. – ISBN 966-7133-76-1

9. Tekhniko-taktichna preparation of young footballers / [And. In. Dulibskiy, And. Gramme. Fales.] – to To., 2001. – 61c.

10. Football: on-line tutorial for child-youth sporting schools, specialized child-youth sporting schools, schools of higher sporting trade of // of V. G. Avramenko, O. E. Bobariko, V. Goncharenko but other – К., 2003. – 105 с.

11. Chanadi And. Football: techniks / of Arpad Chanadi – М. : Fizkul'tura and sport, 1978. – 256 p.

ТЕХНИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВЛЕННОСТЬ ФУТБОЛИСТОВ НА ЭТАПЕ НАЧАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ

Мар'ян ПИТИН, Назарій АРТИМ'ЮК

*Львовский государственный университет
физической культуры*

Аннотация. Задачами исследования было установить уровень технической подготовленности футболистов на этапе начальной подготовки и обнаружить взаимосвязи показателей технической подготовленности футболистов на этапе начальной подготовки. Проведено тестирование технической подготовленности с помощью комплекса контрольных упражнений и определено, что у футболистов на начальном этапе подготовки наблюдается в большинстве контрольных упражнениях средний и выше среднего уровень технической подготовленности. Негативные результаты отмечены в упражнении по обведению стоек на дистанции 30 м. Установлено наличие малого количества взаимосвязей между показателями технической подготовленности на уровне ($r=0,42-0,78$).

Ключевые слова: юные футболисты, взаимосвязи показателей технической подготовленности.

TECHNICAL PREPAREDNESS OF FOOTBALLERS ON THE STAGE OF INITIAL PREPARATION

Mar'yan PITYN, Nazariy ARTYM'YUK

Lviv State University of Physical Culture

Annotation. The task of the research was to establish a level of technical readiness of football players at a stage of initial preparation and to find out relations between indicators of technical readiness for complex control exercises. It has been determined that preparation of football players at the initial stage was average or above average and a good level of technical readiness has been observed in the majority of control exercises. Essential negative differences are revealed in the results of exercises on round racks at a distance of 30 m. The presence a little amount of interrelations between indicators of technical readiness indices at the level ($r = 0,42-0,78$) has been observed.

Key words: technical preparedness, interrelations of technical readiness indices, young footballers.